

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์เป็นเมืองหน้าด่านสมัยรัตนโกสินทร์สมัยรัชการที่ 2 เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ชานเมืองกรุงเทพมหานคร และที่สำคัญเป็นประตูสู่เส้นทางนานาชาติและประตูรับชาวต่างชาติผู้มาเยือน เป็นสถานที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ จึงเหมาะสมที่จะได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศที่จะต้องมีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมแหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวทางด้านตลาดน้ำเป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญของการท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรปราการมีอำเภอต่าง ๆ ประกอบด้วย 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ และกิ่งอำเภอบางเสาธง แต่ละอำเภอมิแหล่งศิลปะสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรมทางด้านประเพณี และวิถีชีวิต ตลาดน้ำ หรือตลาดโบราณ ที่มีการปฏิบัติกิจกรรมประเพณีท้องถิ่นสืบทอดกันต่อ ๆ มา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมท้องถิ่นของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวมอญดั้งเดิม ที่เป็นเอกลักษณ์เด่นของจังหวัดสมุทรปราการที่มีความสำคัญทางการสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ชาวมอญสืบเนื่องอยู่ในปัจจุบันและกำลังจะสูญหายไปตามวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนรุ่นใหม่เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ยั่งยืนของจังหวัดสมุทรปราการต่อไป

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม วัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ จัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวด้านตลาดน้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม ให้มีความสำคัญต่อศาสนสถานวัดเก่าวัดโบราณที่ยังรักษารูปแบบทางด้านสถาปัตยกรรม ที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ วัดที่มีบทบาทต่อชุมชนรวมถึงสถานที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น รวมถึงสถานที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับเมืองสมุทรปราการ เช่น ป้อมปราการ ศาลเจ้า และเมืองโบราณ พิพิธภัณฑ์สถานทางด้านสถาปัตยกรรมที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวทางด้านตลาดน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีบทบาทสำคัญต่อการท่องเที่ยวของประเทศ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเน้นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ในระยะยาวและการท่องเที่ยวเฉพาะกิจเป็นประการสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญของศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ ศึกษาวัฒนธรรมดั้งเดิมที่เกี่ยวข้องกับศา

ณ พิธี ประเพณี และความเชื่อที่สำคัญวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวไทยรามัญ หรือชาวมอญ ที่สืบทอด วัฒนธรรมประเพณีที่มีอยู่ในสังคมปัจจุบัน โดยการศึกษาเรื่องราวของวัฒนธรรมมอญ จากรายงานการวิจัยของคุณ สุพิศวง ธรรมพินทา และกฤษ เจริญน้ำทองคำ (2546) ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมมอญ พระประแดง การศึกษาหัตถกรรมพื้นบ้าน การทำโลงศพมอญพระประแดง สมุทรปราการ เป็นแนวทางในการศึกษาการตั้งถิ่นฐานของชาวมอญในเมืองนครเขื่อนขันธ์ ที่มาของวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรม ทางด้านประเพณีที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว ศิลปะสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการจึงมีความสำคัญ ทางด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การวิจัยจึงเป็นศึกษาเพื่อเป็นฐานรองรับการท่องเที่ยวทางด้านวิชาการศิลปะ สถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

ปัญหาที่ต้องทำการศึกษา ศิลปะสถาปัตยกรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ กำลังจะเปลี่ยนแปลงไป ตามกระแสสังคม และค่านิยมทางด้านวัตถุ และโลกเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมของคนรุ่นใหม่ที่เดินสวนทางกับคุณค่าของศิลปะสถาปัตยกรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่จำเป็น จะต้องทำการศึกษาวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเร่งด่วนและเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้าน ศิลปะสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าด้าน ประวัติศาสตร์ เป็นหลักฐานสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ของชาวไทย และชนชาติพันธุ์ชาวมัญ การสืบทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ตลาดน้ำ ตลาดโบราณ ในจังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อวิเคราะห์ ความสำคัญของศิลปะสถาปัตยกรรม วัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวไทย และวัฒนธรรม ชาวมัญที่มีการสืบทอดความเป็นอยู่ถึงปัจจุบัน
4. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมและแหล่งท่องเที่ยวด้าน วัฒนธรรมท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวด้านตลาดน้ำจังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของโครงการวิจัย

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ มีขอบเขตการวิจัยในจังหวัดสมุทรปราการ โดยศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ โดยเน้นศาสนสถานวัดที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์วัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรปราการที่สืบทอดแนวทางการปฏิบัติประเพณีท้องถิ่นของชาวพุทธและวัฒนธรรม ประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวมอญ เป็นประการสำคัญ ส่วนประเพณีอื่นเป็นรองทางด้านงานวิจัย และการสืบทอดชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนตลาดน้ำ เน้นขอบเขตการวิจัยของการวิจัยในจังหวัดสมุทรปราการ

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา เนื้อหาทางด้านวิชาการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา สมัยรัตนโกสินทร์ ประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของชุมชน ประชากรที่มีความสำคัญต่อความเชื่อทางด้านศาสนา การสร้างศาสนสถาน ศิลปะสถาปัตยกรรม วัฒนธรรมท้องถิ่น และประเพณี วิถีชีวิต การสืบทอดกิจกรรม ตลาดน้ำ ตลาดโบราณ ที่จะได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวทางด้านตลาดน้ำ เพื่อนำเสนอเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของจังหวัดสมุทรปราการต่อไป ที่มีเนื้อหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดสมุทรปราการ

แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม ประกอบด้วย ศาสนสถาน วัดที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ วัดโบราณที่ยังคงมีรูปแบบทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมสืบเนื่องถึงปัจจุบัน ประกอบด้วยวัด 7 วัด อำเภอเมืองสมุทรปราการ วัดพิชัยสงคราม อำเภอพระสมุทรเจดีย์ วัดพระสมุทรเจดีย์ วัดสาขลา อำเภอบางพลี ประแดง วัดไพชยนต์พลเสพย์ราชวรวิหาร วัดโปรดกษेत्रฐาราม วัดทรงธรรมวรวิหาร และวัดป่าเกด ศาลเจ้าหรือศาลเจ้าพ่อหลักเมือง แหล่งที่ตั้งถิ่นฐานของชุมชน ป้อมปราการ ที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของเมืองหน้าด่านสมุทรปราการ และเมืองโบราณเป็นสถานที่แสดงศิลปะสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ของประเทศ เป็นพิพิธภัณฑ์สถานกลางแจ้งที่ใหญ่ที่สุดในโลก ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางด้านสถาปัตยกรรมส่วนอื่นถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวขึ้นรองหรือเป็นส่วนประกอบที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่นหรือประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว อำเภอเมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ประเพณีนมัสการองค์พระสมุทรเจดีย์ เป็นงานยิ่งใหญ่ของจังหวัดสมุทรปราการ ที่จัดขึ้นพร้อมกับงานกาชาดจังหวัด อำเภอบางพลี งานประเพณีสงกรานต์ และประเพณีแห่ธงตะขาบ ของชาวไทยเชื้อสายชาวมอญ หรือชาวมอญพระประแดง ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ อำเภอบางพลี ประเพณีรับบัวหรือโยนบัวเพื่อนมัสการหลวงพ่อดาวดึงส์ใหญ่ในที่จัดขึ้นสืบเนื่องทุกปีมีชื่อเสียงระดับประเทศ เช่นกัน

แหล่งท่องเที่ยวทางด้านตลาดน้ำ แหล่งท่องเที่ยวที่สืบเนื่องวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่นที่มี
 ความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในปัจจุบัน อำเภอบางพลี ตลาดโบราณ 100 ปี หรือตลาดน้ำบางพลี อำเภอพระ
 สมุทรเจดีย์ ตลาดโบราณหมู่บ้านสาขลา อำเภอพระประแดง ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 3
 ตำบล ของจังหวัดสมุทรปราการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยมีขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนดไว้ใน
 โครงการวิจัย ซึ่งจะต้องมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นเป็นส่วนประกอบที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์ ซึ่งถือ
 เป็นข้อมูลขั้นรองที่จะนำเสนอในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมและ
 วัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ

2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในการให้ความรู้ การสัมภาษณ์และตอบ
 แบบสอบถาม ประชากร ผู้เกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้ดูแลสถานที่ เจ้าหน้าที่ในหน่วยราชการและเอกชน ทางด้าน
 ศิลปะสถาปัตยกรรม ศาสนสถาน วัดที่สำคัญที่โครงการวิจัยกำหนดเป็นแหล่งท่องเที่ยว ป้อมปราการ ศาลเจ้า
 และเมืองโบราณ

แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม วัด ศาลเจ้า ป้อมปราการ เมืองโบราณ เจ้าอาวาสวัด
 เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ ผู้ดูแลศาลเจ้า และพนักงานเมืองโบราณ

แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น ประชากรไทยเชื้อสายมอญในอำเภอพระประแดง จำนวน
 10 คน เจ้าหน้าที่ศูนย์วัฒนธรรมมอญ วัดทรงธรรม ศูนย์วัฒนธรรมมอญ วัดคันลัด และศูนย์วัฒนธรรมมอญ
 โรงเรียนอานวยวิทย์ อำเภอพระประแดง

แหล่งท่องเที่ยวทางด้านตลาดน้ำ ประชากรในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงและเจ้าหน้าที่ องค์การบริหาร
 ส่วนตำบล ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง ตลาดน้ำบางพลี อำเภอบางพลี และตลาดโบราณบ้านสาขลา

จำนวนประชากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประมาณ 20 – 30 คน

3. ขอบเขตของพื้นที่ พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 4 อำเภอ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระสมุทร
 เจดีย์ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี

อำเภอเมือง แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม

อำเภอพระสมุทรเจดีย์ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนตลาด
 โบราณบ้านสาขลา

อำเภอพระประแดง แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรม
 ท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำ

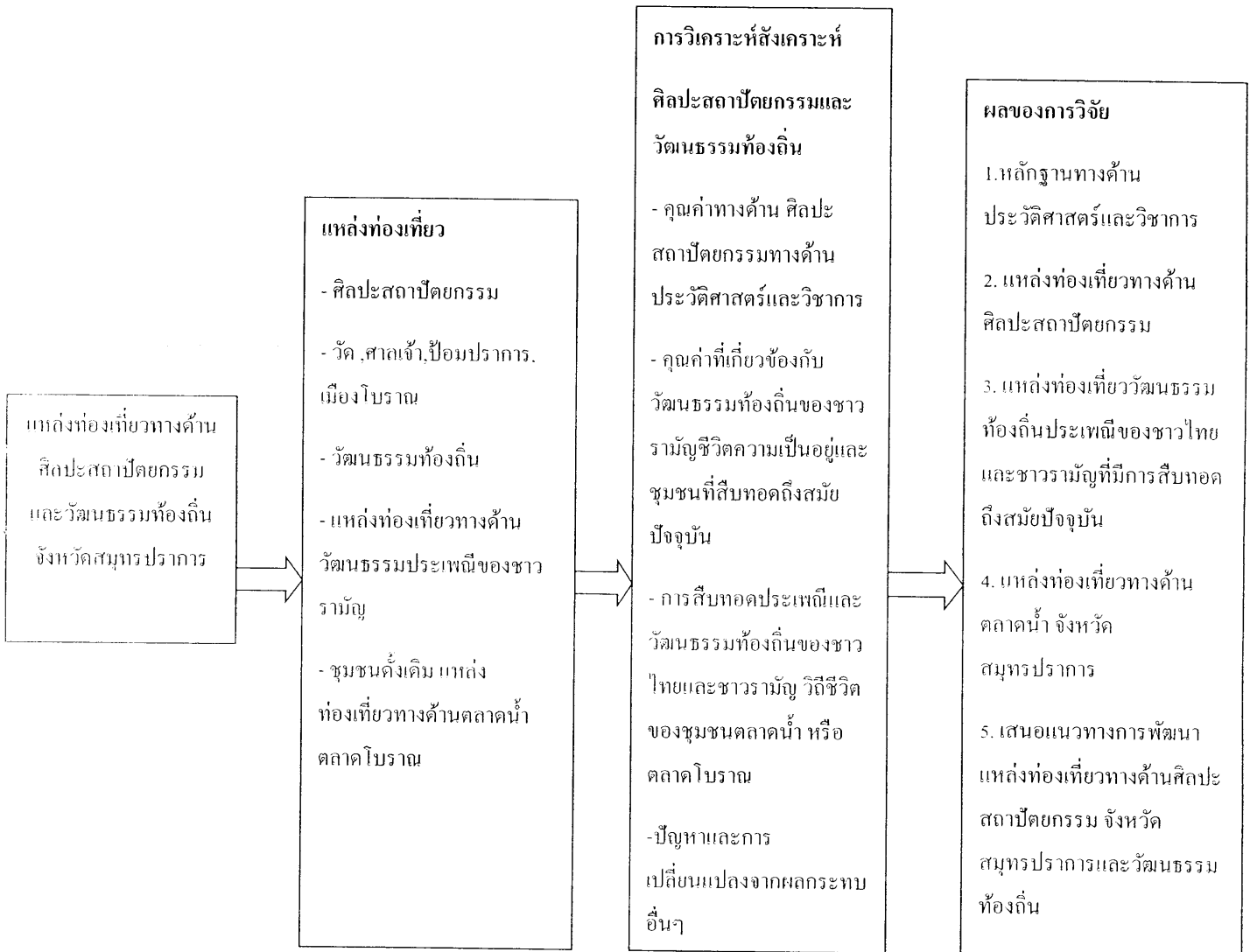
อำเภอบางพลี แหล่งท่องเที่ยวทางด้านตลาดน้ำ และชุมชน โบราณ

งานวิจัยกำหนดขอบเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ 4 อำเภอ ที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะ สถาปัตยกรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ชัดเจนในการวิจัยส่วนพื้นที่อำเภอบางบ่อ และกิ่งอำเภอบางเสาธง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่แบ่งเขตจากอำเภอบางพลีไม่มีศิลปะสถาปัตยกรรม วัดที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ที่มีรูปแบบศิลปะสถาปัตยกรรม (วัดเก่า – วัดโบราณ) ส่วนใหญ่เป็นวัดที่สร้างขึ้นใหม่ที่ได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นแล้ว และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยวก็ไม่มีเพียงวัฒนธรรมท้องถิ่นการปฏิบัติกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาเท่านั้น โครงการวิจัยจึงกำหนดพื้นที่ที่ทำการวิจัย 4 อำเภอ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ข้อมูลภาคเอกสารใช้เวลาศึกษา 3 เดือน ข้อมูลภาคสนามลงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ประมาณ 5 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานการวิจัย จัดทำรูปเล่ม ประมาณ 3 เดือน ระยะเวลาการทำงาน 12 เดือนโดยประมาณ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญต่อธุรกิจการท่องเที่ยวเพราะเป็นเส้นทางผ่านของการเดินทางจากนานาชาติสู่ประเทศไทย เป็นเส้นทางเชื่อมจากกรุงเทพมหานครสู่ภาคตะวันออก การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่จะรองรับการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญมาก การท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ ในปัจจุบันเป็นการท่องเที่ยวแบบพักผ่อนในเวลาว่าง ในช่วงของวันหยุดเสาร์อาทิตย์หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ ของคนในจังหวัด จังหวัดใกล้เคียงและคนกรุงเทพฯ การท่องเที่ยวแบบช่วงสั้น ๆ ที่แบ่งการท่องเที่ยวเป็นสถานที่สำคัญ วัดวาอารามในช่วงเทศกาลสำคัญ ป้อมพระจุลจอมเกล้า ท่องเที่ยวแบบเรียนรู้หรือเมืองโบราณ การท่องเที่ยวทางวิชาการ การศึกษาสถานที่สำคัญ และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณีตามเทศกาล โดยการวิจัยจึงนำเสนอ แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ อำเภอพระประแดง และอำเภอบางพลี ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ส่วนอำเภอบางบ่อ ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว และการเดินทางในแต่ละสถานที่ วัดแต่ละวัดจะตั้งอยู่ไกลกันมาก และที่สำคัญวัดส่วนใหญ่จะเป็นวัดที่ได้รับการพัฒนา หรือสร้างขึ้นใหม่ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรปราการ จึงมีกรอบแนวคิดที่แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 แบบ คือ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม ศาสนสถานวัดเก่า ที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ ป้อมปราการ ศาลเจ้า และเมืองโบราณ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยพุทธ และวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวมอญ หรือวัฒนธรรมมอญ ที่มีประเพณีสงกรานต์ที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวด้านตลาดน้ำ ตลาดโบราณ ที่สืบทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนผ่านยุคสมัยที่ยาวนานถึงปัจจุบัน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางด้านการศึกษาศิลปะสถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลป์ และประวัติศาสตร์ชุมชนวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม ตลาดน้ำและตลาดโบราณที่สืบเนื่องวิถีชีวิตในชุมชน แก่นักศึกษา นักวิชาการ และนักท่องเที่ยวรวมถึงชาวต่างชาติที่สนใจ

2. ได้แนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวทางด้านตลาดน้ำ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ บริษัททัวร์ในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว รวมถึงการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไป

3. การเผยแพร่ในวารสาร จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย

เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่นและชุมชน

นิยามศัพท์

ศิลปะ คือการแสดงออกเกี่ยวกับความศรัทธา เชื่อถือของแต่ละสมัยในรูปแบบผลงานที่เป็นรูปธรรม สถาปัตยกรรม อาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ไป

ศาสนสถาน สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อศาสนา และความเชื่อ เช่น อาคาร โบสถ์ วิหาร พระเจดีย์ พระปรางค์ มณฑป เป็นต้น

ศาสนศิลป์ สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อศาสนาเน้นคุณค่าความงามทางด้านศิลปะ

วัฒนธรรมแนวทางการปฏิบัติ เป็นกิจกรรมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่สะท้อนออกมาเป็นรูปธรรมในรูปแบบของผลงานด้านศิลปะวิถีชีวิตของมนุษย์ที่ถ่ายทอดมองเห็นได้ และเอาอย่างกันสืบทอดเป็นประเพณี

ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น สภาพชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อของกลุ่มชนในท้องถิ่นเป็นแรงบันดาลใจให้สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ โดยมีวัสดุท้องถิ่นเป็นสื่อในการสร้างสรรค์

การท่องเที่ยว การเดินทางของบุคคล โดยเป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันเป็นหมู่คณะหรือรายบุคคล ที่มีความสนใจ ที่จะเที่ยวชม ศิลปะสถาปัตยกรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ศิลปะสถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางด้านศิลปะ ความเชื่อถือศรัทธาแสดงออกในรูปแบบที่มีคุณค่าทางด้านความงามสิ่งปลูกสร้าง วัดวาอาราม ป้อมปราการ เมืองโบราณและศาลเจ้าที่มีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์

วัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี พิธีกรรม รวมถึงความเชื่อของท้องถิ่นวิถีชีวิตมนุษย์ในส่วนรวม
ที่อยู่รวมกันในท้องถิ่น มีแนวทางประเพณีปฏิบัติที่สืบทอดกันเป็นประเพณี

แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะสถาปัตยกรรม หมายถึง การท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับวัดวาอาราม ที่มีคุณค่า
ทางด้านประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลป์ และศิลปกรรม

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม หมายถึง ชุมชนดั้งเดิมที่สืบทอดวัฒนธรรมประเพณีความเชื่อ ที่ตกทอด
มาถึงปัจจุบัน

วัฒนธรรมมอญ วัฒนธรรมความเชื่อของชาวมอญหรือชาวมอญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่
วัฒนธรรมประเพณีที่ถือปฏิบัติในทางศาสนา

ตลาดโบราณ ตลาดที่สืบทอดทางวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนดั้งเดิม

ตลาดน้ำ ตลาดที่มีการค้าขายในแม่น้ำลำคลอง โดยใช้เรือพายขนาดย่อมเป็นพาหนะ หรือตลาดที่ตั้งอยู่
ริมแม่น้ำ ลำคลอง